

ΜΟΝΕ: ΕΝΤΥΠΩΣΗ 1872

Ο Κλώντ Μονέ (1841 – 1926), σπουδαίος Ιμπρεσιονιστής ζωγράφος, ζωγράφιζε γρήγορα με ορμητικές πινελιές και φωτεινά χρώματα. Πολλοί πίνακες του έχουν το ίδιο θέμα σε διαφορετικές ώρες της ημέρας. Περηφανευόταν πως τα ατελιέ του ήταν η φύση.

Στο έργο αυτό τα περιγράμματα σχεδόν εξαφανίζονται. Τίποτα δεν είναι πια σαφές και συμπαγές. Κάθε έννοια περιεχομένου ή θέματος με την παραδοσιακή έννοια έχει καταργηθεί. Θέμα του πίνακα είναι πια το φως και η ατμόσφαιρα, τα οπτικά εφέ της πάχνης του καπνού, των αντανάκλασεων στα θολά νερά ενός λιμανιού. Πρόκειται για την απλή καταγραφή μιας φευγαλέας στιγμής.

Ο Μονέ επιδιώκοντας να συλλάβει μια χαρακτηριστική στιγμή, δεν έχει καιρό να ανακατεύει και να ταιριάζει τα χρώματα του, όπως έκαναν παλαιότεροι ζωγράφοι. Τώρα με τη νέα τεχνική τα βάζει απευθείας στον καμβά με γρήγορες πινελιές, δίνοντας λιγότερη σημασία στη λεπτομέρεια και περισσότερη στη γενική εντύπωση του συνόλου. Η φύση αλλάζει από στιγμή σε στιγμή, καθώς ένα σύννεφο σκεπάζει τον ήλιο ή οι ακτίνες του φωτός καθρεφτίζονται στο νερό.

Λεπτομέρειες από έργα του Μονέ

ΜΑΝΕ: Ο ΚΛΩΝΤ ΜΟΝΕ ΣΤΟ ΑΤΕΛΙΕ ΤΟΥ 1880

Ο Μανέ για να τιμήσει ένα νεότερο του ιμπρεσιονιστή καλλιτέχνη, τον Κλώντ Μονέ, τον ζωγράφισε στο υπαίθριο εργαστήρι του. Ο Μονέ είχε μετατρέψει μια βάρκα σε εργαστήρι για να μπορεί να μελετά τις αλλαγές και τα εφέ του τοπίου δίπλα στο ποτάμι και επέμενε πως ο καλλιτέχνης όφειλε να εγκαταλείψει τελείως το εργαστήρι του και να ζωγραφίζει μπροστά στο θέμα του. "Ο Κλώντ Μονέ στο Ατελιέ του" αποτελεί μια άσκηση του νέου τρόπου που πρότεινε ο Μονέ.

ΙΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ (συνέχεια)

ΡΕΝΟΥΑΡ: ΤΟ ΜΟΥΛΕΝ ΝΤΕ ΛΑ ΓΚΑΛΕΤ 1876

Ο Ογκίστ Ρενουάρ (1841 -1919) από τους σπουδαιότερους χρωματογράφους (κολορίστες), εφάρμοσε τις αρχές του Ιμπρεσιονισμού με συνέπεια, καθώς δούλεψε χωρίς περιγράμματα, με αντιπαραθέσεις χρωμάτων, προσπαθώντας να συλλάβει το φως έτσι όπως πέφτει σαν σε κηλίδες πάνω στις φηγούρες του που τις παρατηρεί στο άπλετο φως της ημέρας.

Ο Ρενουάρ αγαπούσε τη μοντέρνα ζωή και το εύθυμο χωρίς αξιώσεις παριζιάνικο πανηγύρι. Εδώ έχει αποδώσει αριστουργηματικά το χορευτικό κέντρο, τα αγκαλιασμένα ζευγάρια που κάνουν το φως ενός καλοκαιριάτικου απογεύματος να στριφογυρίζει σε μια γιορτή χρωμάτων και χαράς.

ΝΤΕΓΚΑ: ΑΝΑΒΑΤΕΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΒΡΟΧΗ 1881

Ο Εντγκάρ Ντεγκά (1834 – 1917) γνωστός ως ο ζωγράφος των μπαλαρίνων και της κίνησης, δίνει πιο πολύ την κινήσιμη όψη του Ιμπρεσιονισμού. Κάτω από την επίδραση της φωτογραφίας αιχμαλωτίζει την κίνηση της ανθρώπινης φηγούρας σε μια ορισμένη στιγμή και μάλιστα απο ανήθιστη οπτική γωνία και φωτισμό.

Το θέμα με τις κούρσες των αλόγων ενδιαφέρει πολύ τον Ντεγκά και το επαναλαμβάνει συχνά. Το ξαναδουλεύει σε διάφορες στιγμές, με διάφορες τεχνικές, σύμφωνα με αντιλήψεις όλο και πιο τολμηρές και ασύμμετρες για να δώσει περισσότερο δυναμισμό στη σύνθεση. Δέν τον ενδιαφέρει η ίδια η κούρσα αλλά η στιγμή πριν ή μετά, με τους αναβάτες σε ποικιλία στάσεων και κινήσεων.

PONTEN: ΟΙ ΑΣΤΟΙ ΤΟΥ ΚΑΛΕ 1885

Οι προεστοί της πόλης του Καλέ δίνουν τα κλειδιά της στους κατακτητές και με αυτοθυσία παραδίδονται οι ίδιοι, προκειμένου να σωθούν οι κάτοικοι. Πρόκειται για ένα γεγονός από τη μεσαιωνική ιστορία της πόλης, για την οποία ο γλύπτης εκλήθη να ανεγείρει το μνημείο. Με βαθιά γνώση της ανθρώπινης φύσης η σύνθεση αναπαράγει την τραγικότητα της στιγμής. Το χαρακτηριστικό της γλυπτικής σύνθεσης είναι ότι δεν είναι τοποθετημένη όπως συνηθίζεται, ακόμα και σήμερα, σε ψηλό βάθρο, αλλά βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο με το θεατή, κάνοντας τον να συμμετέχει σ' αυτήν.

Ο Ροντέν (1840-1917) θεωρείται πατέρας της σύγχρονης γλυπτικής. Είναι ο γλύπτης του οποίου η επίδραση ήταν τόσο μεγάλη όσο μεγάλες ήταν και οι αντιρρήσεις που ξεσήκωσε με τα έργα του. Μελετητής και βαθύς γνώστης της αρχαίας ελληνικής γλυπτικής και της γλυπτικής του Μιχαήλ Αγγέλου, συνδύασε την παράδοση με τις αναζητήσεις των άλλων καλλιτεχνών πάνω στη μορφή και στο φως. Παρακολουθεί τις καινούριες αναζητήσεις χωρίς όμως να εντάσσεται στον Ιμπρεσιονισμό.

ΙΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ

Κύρια χαρακτηριστικά του ιμπρεσιονισμού στη ζωγραφική είναι: τα ζωντανά χρώματα (κυρίως με χρήση των βασικών χρωμάτων), οι συνθέσεις σε εξωτερικούς χώρους, συχνά υπό ασυνήθιστες οπτικές γωνίες και η έμφαση στην αναπαράσταση του φωτός.

Οι ιμπρεσιονιστές ζωγράφοι θέλησαν να αποτυπώσουν την άμεση εντύπωση (impression) της πρώτης ματιάς που προκαλεί ένα αντικείμενο ή μια καθημερινή εικόνα. Ο Μονέ έλεγε: "Ο πίνακας είναι ένα κομμάτι της φύσης ζωγραφισμένο σε μια μοναδική στιγμή. Διαφορετικό απ' ό,τι ήταν πριν και απ' ό,τι θα είναι το επόμενο λεπτό".

Ο Ιμπρεσιονισμός πήρε τ' όνομα του από τον πίνακα του Μονέ, με τίτλο Impression: Soleil levant (γαλλικά = Εντύπωση: ήλιος που ανατέλλει).

Παράγοντες που επέδρασαν στη διαμόρφωση της τεχνοτροπίας του Ιμπρεσιονισμού:

- οι έρευνες για τη φασματική ανάλυση του φωτός στα χρώματα της ίριδας (Chevreul 1839) συνέτεινε στο να χρησιμοποιηθούν από τους ιμπρεσιονιστές καθαρά χρώματα, τοποθετημένα με αδρές πινελιές στο πίνακα.
- η φωτογραφική τέχνη (Νταγκεροτυπίες 1839) ενθάρρυνε τους ιμπρεσιονιστές για νέα θέματα όπως το σταμάτημα της κίνησης, της ζωής σε συγκεκριμένη στιγμή
- οι γιαπωνέζικες ξυλογραφίες δίδαξαν τους ιμπρεσιονιστές το καθαρό πλακάτο χρώμα, την πρωτότυπη σύνθεση, τη σημασία της ισχυρής παρουσίας της μορφής μέσα στο ουδέτερο φόντο.
- η κυκλοφορία των έτοιμων χρωμάτων σε σωληνάρια ευνόησαν τους ιμπρεσιονιστές για να ζωγραφίζουν σε ανοιχτούς χώρους.